הגדת מוריה

הגדת מדינה

A. MORÍAH '03 92/360

הגדת מוריה

הגה
פירש
עיצב
וצִיר

עיצב
וכתב

הנחה
ופירש

אבנר מוריה

אזזי פלודבינסקי

הרב שלמה פוקס

זרוע
מרד
חרסת
כרפס
ריצה

קדש

ורחץ

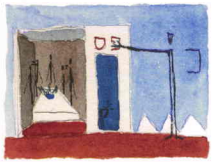

כרפס

יחץ

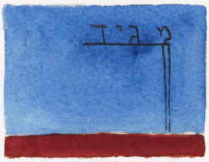

מגיד

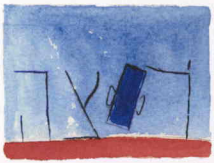

רחצה

מוציא מצה

מרור

כורך

שלחן עורך

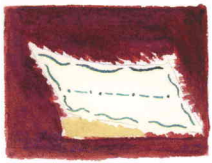

צפון

ברך

הלל

נרצה

קדש

מוזגים מים ראשונה לכל המסובין ואומרים קידוש

בשבת מתחילים

יום הששי, וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם, וַיְכַל
אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ
אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת
מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

ואם חל בחול מתחילים כאן:

סַבְרִי מָרָנָן

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
מִכָּל עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו,
וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שַׁבָּתוֹת לְמְנוּחָה
וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן אֶת יוֹם
הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֵרוּתֵנוּ

באהבה מקרא קדש זכר ליציאת מצרים. כי בנו
בחרת ואותנו קדשת מכל העמים ושבת ומועדי
קדשך באהבה וברצון בשמחה ובששון הנחלתנו.
ברוך אתה יי מקדש השבת וישראל והזמנים:

במוצאי שבת מוסיפים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא מאורי האש.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המבדיל בין
קדש לחול. בין אור לחשך בין ישראל לעמים.
בין יום השביעי לששת ימי המעשה. בין קדשת
שבת לקדשת יום טוב הבדלת. ואת יום השביעי
משת ימי המעשה קדשת. הבדלת וקדשת את
עמך ישראל בקדשתך. ברוך אתה יי המבדיל בין
קדש לקדש:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה:

ושותים בהסיבת שמאל.

ברוך

ורחץ

נוטלים ידים ואין מברכים
ברכת על נטילת ידים.

כרפס

טובלים כרפס פחות מכזית במי
מלח ומברכין בורא פרי האדמה

יחץ

יפרוס המצה האמצעית לשתים
ומצפין את החלק הגדול לאפיקומן

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה

מגיד

מגביהים הקערה שיש בה המצות
ומתחילים באמירת ההגדה.

הָא לַחְמָא עַנְיָא דִּי
אֲכַלוּ אַבְהָתַנָא בְּאַרְעָא
דְמִצְרָיִם. כָּל דִּכְפִין יֵיתֵי
וְיֵכוֹל, כָּל דְצָרִיךְ יֵיתֵי
וְיִפְסַח. הַשַׁתָּא הָכָא,
לַשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא
דְיִשְׂרָאֵל. הַשַׁתָּא הָכָא עַבְדֵי,
לַשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא
דְיִשְׂרָאֵל בְּנֵי חוֹרִין.

מוזגין כוס יין שניה ומכסין את המצות ומפנים את הקערה למקום אחר

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה, הלילה הזה - כולו מצה.

שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות, הלילה הזה - מרור.

שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת, הלילה הזה - שתי פעמים.

שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין, הלילה הזה - כלנו מסבין.

מחזירים את הקערה למקומה ומגלים את המצות ואומרים:

לְפַרְעֹה בְּמִצְרַיִם. וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה. וְאִלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם הֲרֵי אָנוּ וּבָנֵינוּ וּבְנֵי בָנֵינוּ מְשֻׁעְבָּדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם. וַאֲפִילוּ כֻּלָּנוּ חֲכָמִים. כֻּלָּנוּ נְבוֹנִים. כֻּלָּנוּ זְקֵנִים. כֻּלָּנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה. מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם. וְכָל הַמַּרְבֶּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, — הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח:

מִשְׁנָה

בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה,
וְרַבִּי עֲקִיבָא, וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסֻבִּין בִּבְנֵי בְרַק, וְהָיוּ
מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה, עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ
לָהֶם: רַבּוֹתֵינוּ, הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה: הֲרֵי אֲנִי כְּבֶן שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא זָכִיתִי
שֶׁתֵּאָמֵר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלֵּילוֹת עַד שֶׁדְּרָשָׁהּ בֶּן זוֹמָא, שֶׁנֶּאֱמַר: לְמַעַן
תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ. יְמֵי חַיֶּיךָ – הַיָּמִים,
כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ – הַלֵּילוֹת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, יְמֵי חַיֶּיךָ – הָעוֹלָם הַזֶּה, כֹּל
יְמֵי חַיֶּיךָ – לְהָבִיא לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ.

בָּרוּךְ הַמָּקוֹם, בָּרוּךְ הוּא, בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, בָּרוּךְ הוּא.

כְּנֶגֶד אַרְבַּעָה בָנִים דִּבְּרָה תּוֹרָה,

אֶחָד חָכָם, וְאֶחָד רָשָׁע, וְאֶחָד תָּם, וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאוֹל.

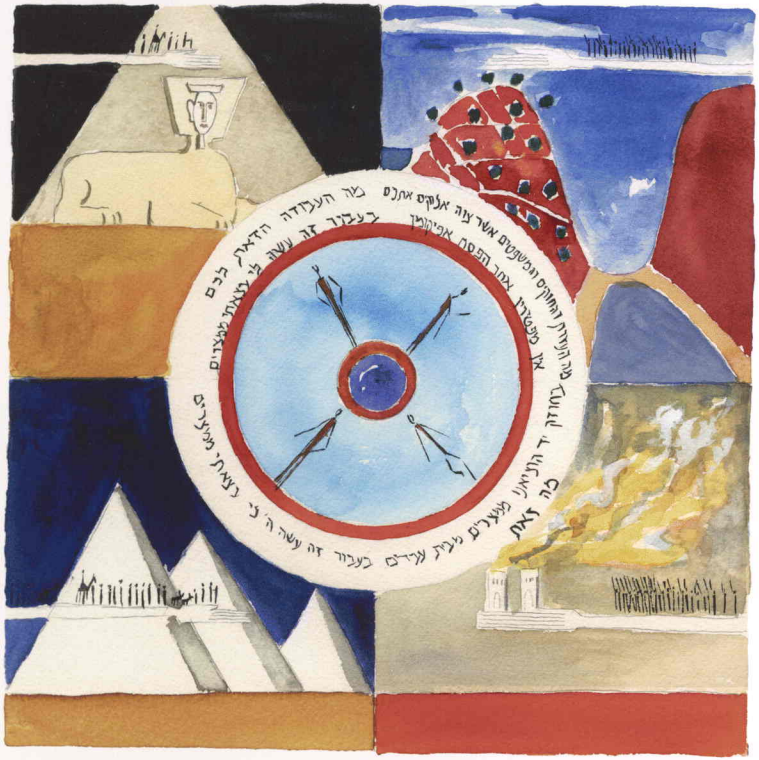

חכם מה הוא אומר? מה העדת והחקים והמשפטים אשר צוה יי אלהינו אתכם? ואף אתה אמר לו כהלכות הפסח: אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן.

רשע מה הוא אומר? מה העבדה הזאת לכם? לכם - ולא לו. ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעקר. ואף אתה הקהה את שניו ואמר לו: בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים. לי - ולא לו. ואלו היה שם לא היה נגאל.

תם מה הוא אומר? מה זאת? ואמרתה אליו בחזק יד הוציאנו יי ממצרים מבית עבדים.

ושאינו יודע לשאל - את פתח לו. שנאמר: והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים. והגדת לבנך - יכול מראש חדש? - תלמוד לומר: ביום ההוא. אי ביום ההוא יכול מבעוד יום? - תלמוד לומר בעבור זה. בעבור זה לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך.

רשע
חכם
ושאינו
יודע
לשאול
תם

מתחלה

עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְעַכְשָׁו קֵרְבָנוּ הַמָּקוֹם לַעֲבוֹדָתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם, כֹּה אָמַר יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַנָּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, תֶּרַח אֲבִי אַבְרָהָם וַאֲבִי נָחוֹר, וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, וָאֶקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וָאוֹלֵךְ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן, וָאַרְבֶּה אֶת זַרְעוֹ וָאֶתֶּן לוֹ אֶת יִצְחָק, וָאֶתֵּן לְיִצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאֶת עֵשָׂו, וָאֶתֵּן לְעֵשָׂו אֶת הַר שֵׂעִיר לָרֶשֶׁת אֹתוֹ וְיַעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם.

ברוך

שׁוּמַר הַבְטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל, בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא חִשֵּׁב אֶת הַקֵּץ לַעֲשׂוֹת כְּמַה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בִּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדֹעַ תֵּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זַרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה, וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָּן אָנֹכִי, וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ גָּדוֹל.

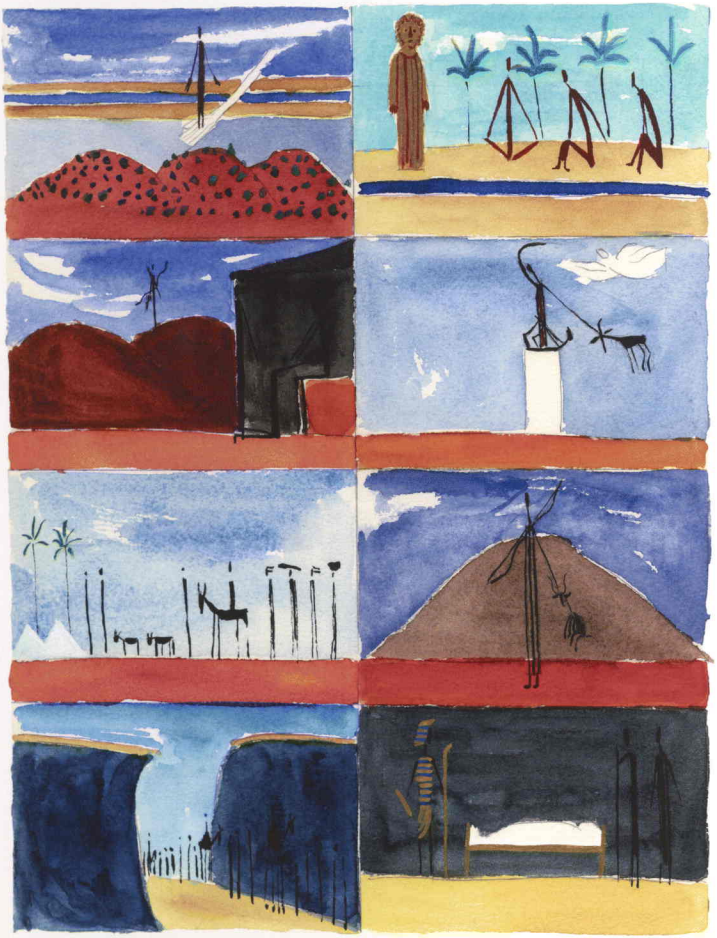

מכסים את המצות ומגביהים את הכוס ואומרים:

והיא שעמדה

לאבותינו ולנו, שלא אחד בלבד
עמד עלינו לכלותנו, אלא שבכל
דור ודור עומדים עלינו לכלותנו,
והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם:

מניחים את הכוס ומגלים את המצות

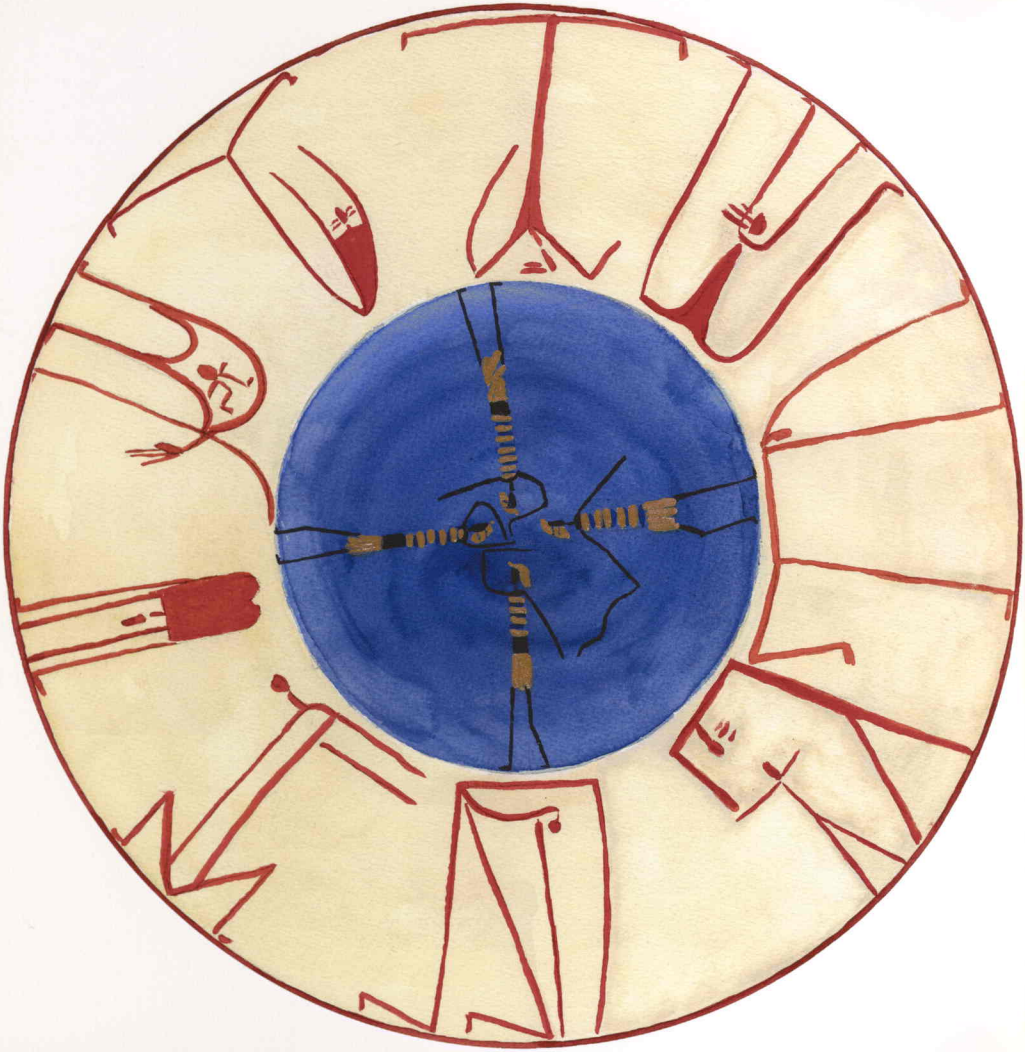

צֵא וּלְמַד מַה בִּקֵּשׁ לָבָן הָאֲרַמִּי לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב אָבִינוּ, שֶׁפַּרְעֹה לֹא גָּזַר אֶלָּא
עַל הַזְּכָרִים, וְלָבָן בִּקֵּשׁ לַעֲקֹר אֶת הַכֹּל, שֶׁנֶּאֱמַר: אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי וַיֵּרֶד
מִצְרַיְמָה, וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט, וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב:

וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה - אָנוּס עַל פִּי הַדִּבּוּר. וַיָּגָר שָׁם - מְלַמֵּד שֶׁלֹּא יָרַד לְהִשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם אֶלָּא לָגוּר שָׁם, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה לָגוּר בָּאָרֶץ בָּאנוּ כִּי אֵין מִרְעֶה לַצֹּאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כָבֵד הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן:

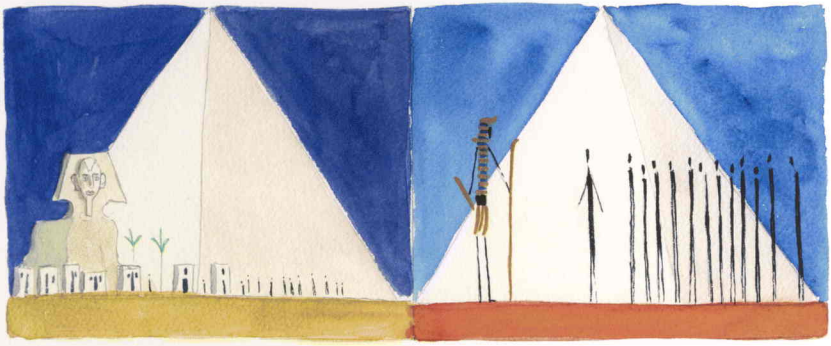

במתי מעט

כמה שנאמר׃ בשבעים נפש ירדו אבתיך מצרימה ועתה שמך יי אלהיך ככוכבי השמים לרב׃

וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל – מִלַּמֵּד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצֻיָּנִים שָׁם:

לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בְּמְאֹד מְאֹד, וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם:

וָרָב – כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: רְבָבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ, וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים שָׁדַיִם נָכוֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמֵּחַ וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה, וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ, וָאֹמַר לָךְ: בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאֹמַר לָךְ: בְּדָמַיִךְ חֲיִי:

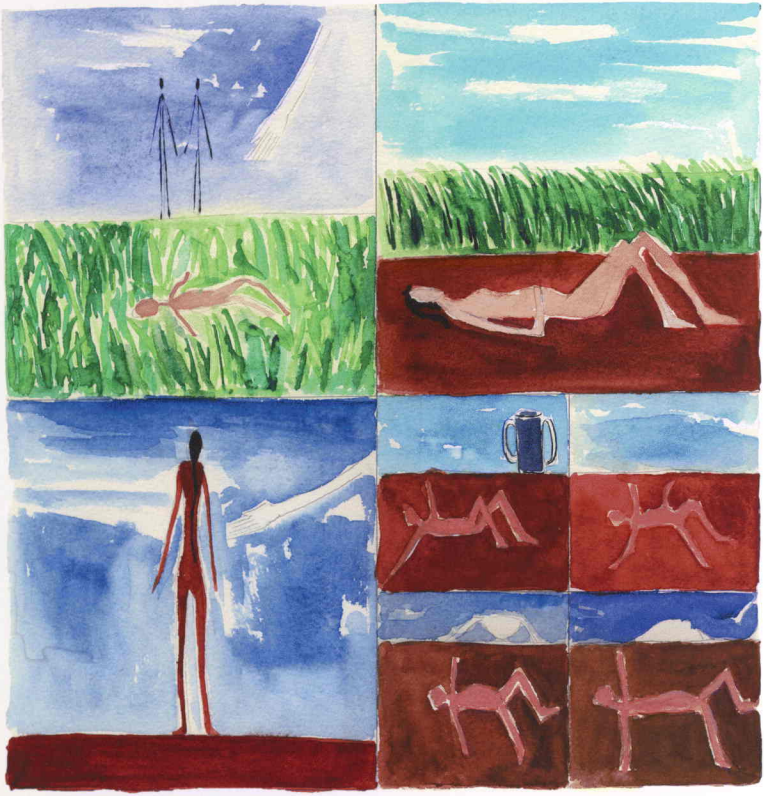

"וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה׃"

וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים - כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה, וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ׃

וַיְעַנּוּנוּ - כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת פִּתֹם וְאֶת רַעַמְסֵס׃

וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה - כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפֶרֶךְ׃

"וַנִּצְעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ, וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת עָנְיֵנוּ וְאֶת עֲמָלֵנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ׃"

וַנִּצְעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ - כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם, וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ, וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה׃

וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קֹלֵנוּ - כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ, אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב׃

וַיַּרְא אֶת עֲמָלֵנוּ – זוֹ פְּרִישׁוּת דֶּרֶךְ אֶרֶץ, כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים.

וְאֶת עֲמָלֵנוּ – אֵלּוּ הַבָּנִים, כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: כָּל הַבֵּן הַיִּלּוֹד הַיְאֹרָה תַּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל הַבַּת תְּחַיּוּן.

וְאֶת לַחֲצֵנוּ – זֶה הַדְּחַק, כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחַץ אֲשֶׁר מְצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם.

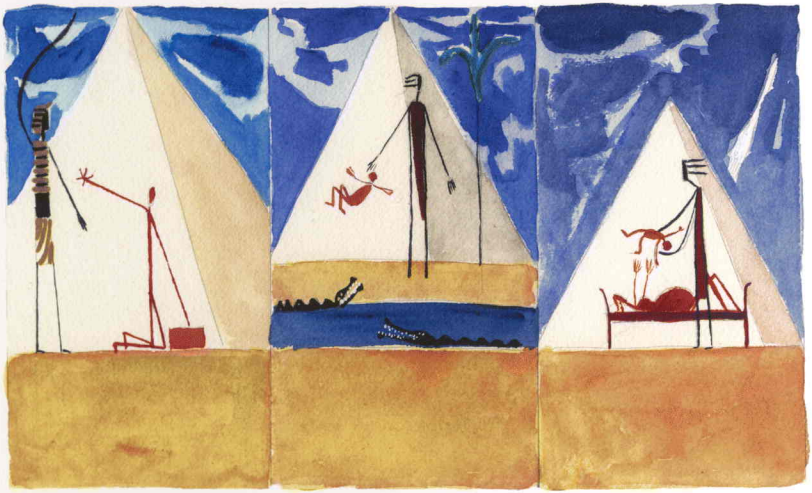

וַיּוֹצִיאֵנוּ יי מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָדֹל וּבְאֹתֹת וּבְמֹפְתִים ·

וַיּוֹצִיאֵנוּ יי מִמִּצְרַיִם - לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף וְלֹא עַל יְדֵי שָׁלִיחַ אֶלָּא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכְבוֹדוֹ וּבְעַצְמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר · וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יי · וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ מִצְרַיִם - אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ · וְהִכֵּיתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם - אֲנִי וְלֹא שָׂרָף · וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים - אֲנִי וְלֹא הַשָּׁלִיחַ · אֲנִי יי - אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר ·

בְּיַד חֲזָקָה – זוֹ הַדֶּבֶר, כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: הִנֵּה יַד יְיָ הוֹיָה בְּמִקְנְךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה, בַּסּוּסִים, בַּחֲמֹרִים, בַּגְּמַלִּים, בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דֶּבֶר כָּבֵד מְאֹד:

וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה – זוֹ הַחֶרֶב, כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלִַיִם:

וּבְמֹרָא גָדֹל – זוֹ גִלּוּי שְׁכִינָה, כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: אוֹ הֲנִסָּה אֱלֹהִים לָבוֹא לָקַחַת לוֹ גוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמַסֹּת בְּאֹתֹת וּבְמֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים, כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ:

וּבְאֹתוֹת – זֶה הַמַּטֶּה, כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וְאֶת הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדֶךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֹתֹת:

וּבְמֹפְתִים – זֶה הַדָּם, כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר: וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

נוהגים להטיף מעט מן הכוס בעת אמירת דם ואש וכו' ושיפה לכל מכה
באמירת עשר המכות וכן שלש פעמים כשאומר דצך, עדש באח"ב:

דַם, וָאֵשׁ וְתִימְרוֹת עָשָׁן:

דָבָר אַחֵר: בְּיַד חֲזָקָה - שְׁתַּיִם, וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה - שְׁתַּיִם,
וּבְמֹרָא גָדֹל - שְׁתַּיִם, וּבְאֹתוֹת - שְׁתַּיִם, וּבְמֹפְתִים - שְׁתַּיִם:

וְאֵלּוּ עֶשֶׂר מַכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל
הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם, וְאֵלּוּ הֵן:

דָם, — צְפַרְדֵעַ, — כִּנִּים
עָרוֹב, — דֶבֶר, — שְׁחִין
בָּרָד, אַרְבֶּה, חוֹשֶׁךְ, מַכַּת בְּכוֹרוֹת

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סִימָנִים:

דְצַ"ךְ, עֲדַ"ש, בְּאַחַ"ב

רבי יוסי הגלילי

אומר: מנין אתה אומר
שלקו המצרים במצרים
עשר מכות, ועל הים לקו
חמשים מכות? במצרים
מה הוא אומר? ויאמרו
החרטמים אל פרעה
אצבע אלהים היא, ועל
הים מה הוא אומר? ויראו
ישראל את היד הגדלה
אשר עשה יי במצרים
ויראו העם את יי ויאמינו
ביי ובמשה עבדו. כמה
לקו באצבע - עשר מכות.
אמר מעתה, במצרים
לקו עשר מכות, ועל הים
לקו חמשים מכות.

רבי אליעזר

אומר: מנין שכל מכה
ומכה שהביא הקדוש
ברוך הוא על המצרים
במצרים היתה של ארבע
מכות? שנאמר: ישלח בם
חרון אפו עברה וזעם
וצרה, משלחת מלאכי
רעים. עברה - אחת, וזעם -
שתים, וצרה - שלש,
משלחת מלאכי רעים -
ארבע. אמר מעתה,
במצרים לקו ארבעים
מכות ועל הים לקו
מאתים מכות.

רבי עקיבא

אומר: מנין שכל מכה
ומכה שהביא הקדוש ברוך
הוא על המצרים במצרים
היתה של חמש מכות?
שנאמר: ישלח בם חרון
אפו, עברה וזעם וצרה
משלחת מלאכי רעים:
חרון אפו - אחת, עברה -
שתים, וזעם - שלש, וצרה -
ארבע, משלחת מלאכי
רעים - חמש. אמר מעתה,
במצרים לקו חמשים
מכות ועל הים לקו
חמשים ומאתים מכות:

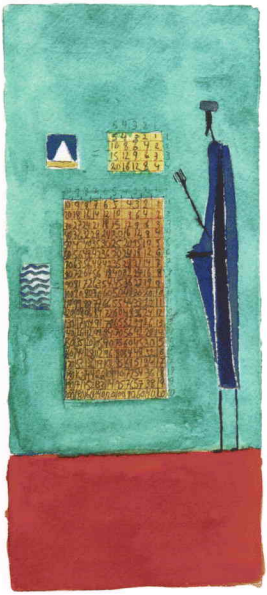

כַּמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת

אִלּוּ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא עָשָׂה בָהֶם שְׁפָטִים – דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ עָשָׂה בָהֶם שְׁפָטִים וְלֹא עָשָׂה בֵּאלֹהֵיהֶם – דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ עָשָׂה בֵּאלֹהֵיהֶם וְלֹא הָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם – דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ הָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם – דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ נָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם – דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם וְלֹא הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בֶּחָרָבָה – דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בֶּחָרָבָה וְלֹא שִׁקַּע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ – דַּיֵּנוּ!

לַמָּקוֹם עָלֵינוּ

אִלּוּ שִׁקַּע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ וְלֹא סִפֵּק צָרְכֵּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה — דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ סִפֵּק צָרְכֵּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְלֹא הֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן – דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ הֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת – דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא קֵרְבָנוּ לִפְנֵי הַר סִינַי – דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ קֵרְבָנוּ לִפְנֵי הַר סִינַי וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה – דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל – דַּיֵּנוּ!

אִלּוּ הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא בָּנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה – דַּיֵּנוּ!

עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה טוֹבָה כ

שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם,

וְעָשָׂה בָהֶם שְׁפָטִים,

וְנָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם,

וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם,

וְסִפֵּק צָרְכֵּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה,

וְהֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן,

וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה,

וְהִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,

בנו כִּפּוּלָה וּמְכֻפֶּלֶת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ

וְעָשָׂה בֵּאלֹהֵיהֶם,

וְהָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם,

וְהֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בֶּחָרָבָה,

וְשִׁקַּע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ,

וְנָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת,

וְקֵרְבָנוּ לִפְנֵי הַר סִינַי,

וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה,

לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: כָּל שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח
לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ, וְאֵלּוּ הֵן – פֶּסַח, מַצָּה, וּמָרוֹר.

יגביה המצה ויאמר:

פֶּסַח

שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים
בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה
קַיָּם עַל שׁוּם מָה? עַל
שׁוּם שֶׁפָּסַח הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ
הוּא עַל בָּתֵּי אֲבוֹתֵינוּ
בְּמִצְרַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר:
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח הוּא
לַיי אֲשֶׁר פָּסַח עַל בָּתֵּי
בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם,
בְּנָגְפּוֹ אֶת מִצְרַיִם וְאֶת
בָּתֵּינוּ הִצִּיל וַיִּקֹּד הָעָם
וַיִּשְׁתַּחֲווּ.

מַצָּה

זוּ שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם
מָה? עַל שׁוּם שֶׁלֹּא
הִסְפִּיק בְּצֵקָם שֶׁל
אֲבוֹתֵינוּ לְהַחְמִיץ עַד
שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם מִיָּד,
שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאפוּ אֶת הַבָּצֵק
אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם
עֻגֹת מַצּוֹת, כִּי לֹא חָמֵץ;
כִּי גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא
יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם
צֵדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם.

מרור

זה שאנו אוכלים על שום
מה? על שום שמררו
המצריים את חיי אבותינו
במצרים שנאמר: וימררו
את חייהם בעבדה קשה
בחמר ובלבנים ובכל
עבדה בשדה את כל
עבדתם אשר עבדו בהם
בפרך:

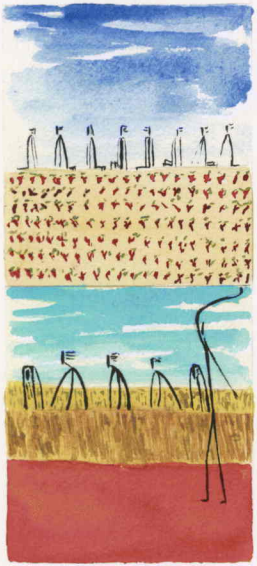

בכל דור ודור

חַיָּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ
הוּא יָצָא מִמִּצְרַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִגַּדְתָּ
לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר, בַּעֲבוּר זֶה
עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם.

שלא את אבותינו בלבד

גאל הקדוש ברוך הוא אלא אף
אותנו גאל עמהם שנאמר: ואותנו
הוציא משם למען הביא אתנו לתת
לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו:

לפיכך אנחנו חיבים להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר

הוציאנו מעבדות לחרות מיגון לשמחה מאבל ליום טוב ומאפלה

לברך לעלה ולקלס למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלה:

לאור גדול, ומשעבוד לגאלה, ונאמר לפניו שירה חדשה, הללויה.

מניחים את הכוס ומגלים את המצות

הַלְלוּיָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ

מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ. רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ. מִי כַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת. הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם ·

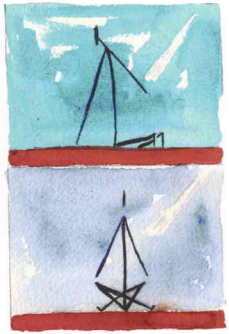

מִקִּימִי מֵעַפָּר דַּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיבִי עִם נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי
עַמּוֹ מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ ·

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם

בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז׃ הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל
מַמְשְׁלוֹתָיו׃ הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים
רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן׃ מַה לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן

תֹּסֵב לְאָחוֹר; הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי
צֹאן; מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוּלִי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱוֹד יַעֲקֹב;
הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם מַיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ מָיִם;

כל אחד יקח כוסו בידו

ברוך

אתה יי אלהינו מלך העולם אשר גאלנו וגאל
את אבותינו ממצרים, והגיענו הלילה הזה
לאכל בו מצה ומרור, כן יי אלהינו ואלהי
אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים אחרים
הבאים לקראתנו לשלום, שמחים בבנין עירך
וששים בעבודתך, ונאכל שם מן הזבחים ומן
הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך
לרצון, ונודה לך שיר חדש על גאלתנו ועל
פדות נפשנו. — ברוך אתה יי גאל ישראל.

ושותים כוס שניה בהסיבת שמאל
לאחר ברכת בויא פרי הגפן

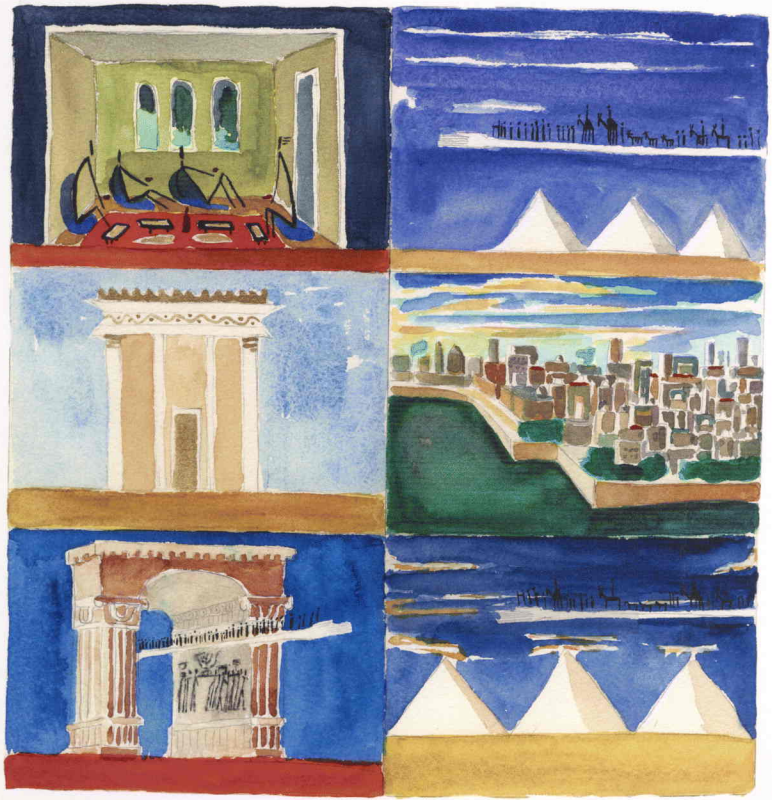

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן׃

ישותים בהסיבת שמאל

רחצה

נוטלים ידים ומברכים:

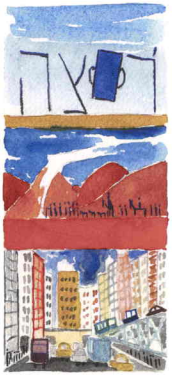

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
עַל נְטִילַת יָדַיִם.

מוציא מצה

יקח שלשת המצות בידו מהקערה ויברך "המוציא" ואחב ינח את המצה התחתונה מידו ויברו על אכילת מצה על השלמה והפרוסה.

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא
לֶחֶם מִן הָאָרֶץ.

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
עַל אֲכִילַת מַצָּה.

מרור

יקח כזית מרור ויטבלנו בחרוסת ומברך על אכילת מרור ויאכלוהו בלא הסיבה.

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
עַל אֲכִילַת מָרוֹר.

כורך

יקח כזית מן המצה התחתונה וכזית מרור וכורכם יחד ויטבלם בחרוסת ויאכלו בהסיבה ואומרים:

זֵכֶר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלֵּל. כֵּן עָשָׂה הִלֵּל בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם. הָיָה כּוֹרֵךְ פֶּסַח מַצָּה וּמָרוֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד לְקַיֵּם מַה שֶׁנֶּאֱמַר: עַל מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ.

שלחן עורך

עורכים את השלחן ואוכלו סעודתו בשמחה כברכת ה אשר נתן לו. ולא יסבב כדי שיכול לאכול לאפיקומן.

צפון

בגמר הסעודה יקח בעל הבית כזית מהמצה שהצניעה לאפיקומן וכן יחלק לכל יתר המסובים כזית וכל אחד. ויאכלו בהסיבה ואומרים:

זֵכֶר לְקָרְבַּן פֶּסַח הַנֶּאֱכָל עַל הַשֹּׂבַע.

ברך

מוזגים כוס שלישית ומברכים
עליה ברכת המזון

שיר המעלות

בשוב ה׳ את שיבת ציון היינו כחלמים.
אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה.
אז יאמרו בגוים הגדיל ה׳ לעשות עם
אלה. הגדיל ה׳ לעשות עמנו היינו
שמחים. שובה ה׳ את שבותנו כאפיקים
בנגב. הזרעים בדמעה ברנה יקצרו.
הלוך ילך ובכה נשא משך הזרע בא
יבא ברנה נשא אלמתיו.

אם המסובים הם שלשה או יותר מזמנים·
ואם יש עשרה מוסיפים "אלהינו" שבסוגריים·

רַבּוֹתַי נְבָרֵךְ׃

יְהִי שֵׁם יי מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם·

יְהִי שֵׁם יי מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם·
בִּרְשׁוּת מָרַנָן וְרַבּוֹתַי נְבָרֵךְ {אֱלֹהֵינוּ} שֶׁאָכַלְנוּ
מִשֶּׁלּוֹ·

בָּרוּךְ {אֱלֹהֵינוּ} שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חַיִּינוּ·

בָּרוּךְ {אֱלֹהֵינוּ} שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חַיִּינוּ·

אָמֵן

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם, הַזָּן אֶת הָעוֹלָם
כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוּא
נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ וְאַל
יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן לְעוֹלָם וָעֶד בַּעֲבוּר
שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוּא אַ זָן וּמְפַרְנֵס
לַכֹּל וּמֵטִיב לַכֹּל וּמֵכִין מָזוֹן לְכָל
בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא {כַּאמור פּוֹתֵחַ אֶת
יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן} בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ הַזָּן אֶת הַכֹּל.

נוֹדֶה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ
לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה
טוֹבָה וּרְחָבָה, וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יְיָ

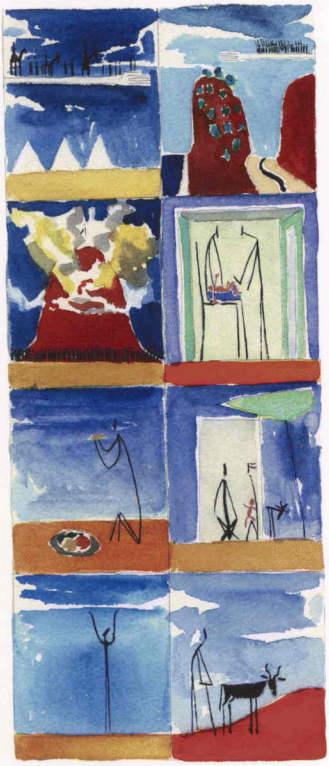

אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים, וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בְּבְשָׂרֵנוּ וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ, וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ, וְעַל חַיִּים, חֵן וָחֶסֶד שֶׁחוֹנַנְתָּנוּ, וְעַל אֲכִילַת מָזוֹן שֶׁאַתָּה זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ תָּמִיד בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה.

וְעַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ, וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. כַּכָּתוּב וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן.

רַחֵם נָא יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל
עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ
וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת
בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. אֱלֹהֵינוּ,
אָבִינוּ, רְעֵנוּ, זוּנֵנוּ, פַּרְנְסֵנוּ וְכַלְכְּלֵנוּ,
וְהַרְוִיחֵנוּ, וְהַרְוַח לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה
מִכָּל צָרוֹתֵינוּ. וְנָא אַל תַּצְרִיכֵנוּ יי
אֱלֹהֵינוּ, לֹא לִידֵי מַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם, וְלֹא
לִידֵי הַלְוָאָתָם, כִּי אִם לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה,
הַפְּתוּחָה, הַקְּדוֹשָׁה וְהָרְחָבָה, שֶׁלֹּא
נָבוֹשׁ, וְלֹא נִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעֶד.

בשבת מוסיפים:

רצה והחליצנו יי אלהינו
במצותיך ובמצות יום
השביעי השבת הגדול והקדוש
הזה כי יום זה גדול וקדוש הוא
לפניך לשבת בו ולנוח בו באהבה
כמצות רצונך וברצונך הניח לנו
יי אלהינו שלא תהא צרה ויגון
ואנחה ביום מנוחתנו והראנו יי
אלהינו בנחמת ציון עירך ובבנין
ירושלים עיר קדשך כי אתה הוא
בעל הישועות ובעל הנחמות.

אֱלֹהֵינוּ

וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבוֹא וְיַגִּיעַ
וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד
וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ
וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם
עִיר קָדְשֶׁךָ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד
וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת
הַזֶּה. זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה וּפָקְדֵנוּ בּוֹ
לִבְרָכָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי
אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה.

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה בְרַחֲמָיו יְרוּשָׁלָיִם. אָמֵן.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
הָאֵל אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַדִּירֵנוּ
בּוֹרְאֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ יוֹצְרֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ
יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב
וְהַמֵּטִיב לַכֹּל שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם הוּא הֵטִיב
הוּא מֵטִיב הוּא יֵיטִיב לָנוּ הוּא גְמָלָנוּ
הוּא גּוֹמְלֵנוּ הוּא יִגְמְלֵנוּ לָעַד לְחֵן
וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרֶוַח הַצָּלָה
וְהַצְלָחָה בְּרָכָה וִישׁוּעָה נֶחָמָה
פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
וְשָׁלוֹם וְכָל טוּב וּמִכָּל טוּב לְעוֹלָם אַל
יְחַסְּרֵנוּ ·

הרחמן

הוא ימלך עלינו לעולם ועד׃
הרחמן הוא יתברך בשמים ובארץ׃
הרחמן הוא ישתבח לדור דורים, ויתפאר בנו
לעד ולנצח נצחים, ויתהדר בנו לעד ולעולמי
עולמים׃ הרחמן הוא יפרנסנו בכבוד׃ הרחמן
הוא ישבר עלנו מעל צוארנו והוא יולינו
קוממיות לארצנו׃ הרחמן הוא ישלח לנו ברכה
מרבה בבית הזה ועל שלחן זה שאכלנו עליו׃
הרחמן הוא ישלח לנו את אליהו הנביא זכור
לטוב ויבשר לנו בשורות טובות ישועות ונחמות׃
הרחמן הוא יברך את אבי מורי בעל הבית הזה,
ואת אמי מורתי בעלת הבית הזה - אותם ואת
ביתם ואת זרעם ואת כל אשר להם׃ הרחמן הוא
יברך אותי ואת אשתי ואת זרעי ואת כל אשר לי
אותנו ואת כל אשר לנו, כמו שנתברכו אבותינו
אברהם יצחק ויעקב בכל מכל כל, כן יברך
אותנו כלנו יחד בברכה שלמה ונאמר אמן׃

במרום יְלַמְּדוּ עֲלֵיהֶם וְעָלֵינוּ זְכוּת שֶׁתְּהֵא
לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם, וְנִשָּׂא בְּרָכָה
מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְנִמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל
טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם. הַרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ
יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים. הַרַחֲמָן
הוּא יְזַכֵּנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.
מִגְדּוֹל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ
לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם, עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרֹמָיו
הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ
אָמֵן. יְרָאוּ אֶת יְיָ קְדוֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו.
כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדוֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָל
טוֹב. הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ. פּוֹתֵחַ
אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר
יִבְטַח בַּיְיָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ. נַעַר הָיִיתִי גַּם זָקַנְתִּי
וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ לָחֶם. יְיָ עֹז
לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם.

ושותים בהסיבת שמאל

כוסו של אליהו

מוזגים כוס יין מיוחדת. ונוהגים לפתוח את הדלת ולומר "בריך הבא" לאליהו הנביא

שפך

חֲמָתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ,
וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא
קָרָאוּ. כִּי אָכַל אֶת יַעֲקֹב, וְאֶת נָוֵהוּ
הֵשַׁמּוּ. שְׁפָךְ עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן
אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם. תִּרְדֹּף בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם
מִתַּחַת שְׁמֵי יְיָ.

הלל

מיזגים כוס רביעית
ועומדים את ההלל

לא לנו

יי לא לנו כי לשמך תן כבוד על חסדך על אמתך. למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם. ואלהינו בשמים כל אשר חפץ עשה. עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם. פה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו. אזנים להם ולא ישמעו אף להם ולא יריחון. ידיהם ולא ימישון רגליהם ולא יהלכו לא יהגו בגרונם. כמוהם יהיו עשיהם כל אשר בטח בהם. ישראל בטח ביי עזרם ומגנם הוא. בית אהרן בטחו ביי עזרם ומגנם הוא. יראי יי בטחו ביי עזרם ומגנם הוא.

יי זכרנו יברך יברך את בית ישראל יברך את בית אהרן. יברך יראי יי הקטנים עם הגדלים. יסף יי עליכם עליכם ועל בניכם. ברוכים אתם ליי עשה שמים וארץ. השמים שמים ליי והארץ נתן לבני אדם. לא המתים יהללו יה ולא כל ירדי דומה. ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה.

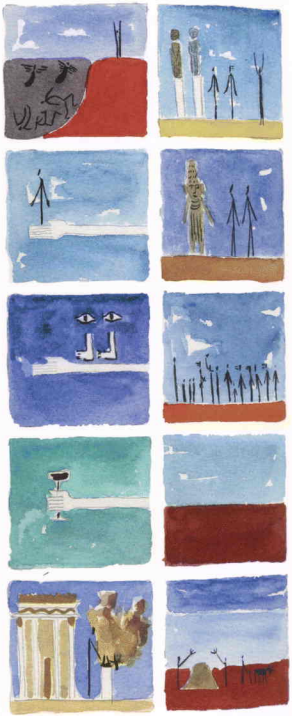

אהבתי כִּי יִשְׁמַע יי אֶת קוֹלִי תַּחֲנוּנָי. כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא.
אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי צָרָה
וְיָגוֹן אֶמְצָא. וּבְשֵׁם יי אֶקְרָא אָנָּה יי מַלְּטָה נַפְשִׁי.
חַנּוּן יי וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם. שֹׁמֵר פְּתָאִים יי
דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחֵיכִי כִּי יי
גָּמַל עָלָיִכִי. כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת עֵינִי מִן
דִּמְעָה אֶת רַגְלִי מִדֶּחִי. אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יי בְּאַרְצוֹת
הַחַיִּים. הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד. אֲנִי
אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל הָאָדָם כֹּזֵב.

מה אָשִׁיב לַיי כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלַי. כּוֹס
יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יי אֶקְרָא. נְדָרַי לַיי
אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה נָא לְכָל עַמּוֹ. יָקָר בְּעֵינֵי יי הַמָּוְתָה
לַחֲסִידָיו. אָנָּה יי כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן
אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי. לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה
וּבְשֵׁם יי אֶקְרָא. נְדָרַי לַיי אֲשַׁלֵּם נֶגְדָּה נָא לְכָל
עַמּוֹ. בְּחַצְרוֹת בֵּית יי בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ.

הַלְלוּ

אֶת יי כָּל גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל הָאֻמִּים· כִּי גָבַר
עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת יי לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ·

הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
יֹאמְרוּ נָא בֵית אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ עָנָנִי בַּמֶּרְחָב יָהּ· יי לִי לֹא
אִירָא מַה יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם· יי לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי
אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי· טוֹב לַחֲסוֹת בַּיי מִבְּטֹחַ בָּאָדָם·
טוֹב לַחֲסוֹת בַּיי מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים· כָּל גּוֹיִם
סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילָם· סַבּוּנִי גַם סְבָבוּנִי
בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילָם· סַבּוּנִי כִּדְבוֹרִים דֹּעֲכוּ
כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יי כִּי אֲמִילָם· דָּחֹה דְחִיתַנִי

לנפל ויי עזרני · עזי וזמרת יה ויהי לי
לישועה · קול רנה וישועה באהלי צדיקים
ימין יי עשה חיל · ימין יי רוממה ימין יי עשה
חיל · לא אמות כי אחיה ואספר מעשי יה ·
יסר יסרני יה ולמות לא נתנני · פתחו לי
שערי צדק אבא בם אודה יה · זה השער ליי
צדיקים יבאו בו · אודך כי עניתני ותהי לי
לישועה · אודך · אבן מאסו הבונים היתה
לראש פנה · אבן · מאת יי היתה זאת היא
נפלאת בעינינו · מאת · זה היום עשה יי נגילה
ונשמחה בו · זה · אנא יי הושיעה נא - אנא יי
הושיעה נא · אנא יי הצליחה נא – אנא יי
הצליחה נא · ברוך הבא בשם יי ברכנוכם
מבית יי · ברוך · אל יי ויאר לנו אסרו חג
בעבתים עד קרנות המזבח · אל · אלי אתה ואודך
אלהי ארוממך · אל · הודו ליי כי טוב כי לעולם
חסדו - הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו ·

הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
אֶת הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלַּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
לְגֹזֵר יַם סוּף לְגֻזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
וְנֵעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְּיַם סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

תְּבָרֵךְ אֶת שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד מִן הָעוֹלָם
וְעַד הָעוֹלָם אַתָּה אֵל. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמְפַרְנֵס
וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ אֶלָּא אַתָּה. אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים אָזֹהּ כָּל בְּרִיּוֹת אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת הַמְּהֻלָּל בְּרֹב הַתִּשְׁבָּחוֹת הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ
בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים וְיְיָ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן הַמְּעוֹרֵר יְשֵׁנִים וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים
וְהַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים, וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים לְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ
מוֹדִים. אִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח
כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ וְיָדֵינוּ פְּרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמַיִם וְרַגְלֵינוּ
קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וּלְבָרֵךְ אֶת

שִׁמְךָ עַל אַחַת מֵאֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רִבְבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ
וְעִמָּנוּ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. בְּרָעָב זַנְתָּנוּ וּבְשִׂבְעָ
כִּלְכַּלְתָּנוּ. מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ. וּמֵחֳלָיִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים דִּלִּיתָנוּ. עַד
הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לָנֶצַח. עַל כֵּן אֵבָרִים
שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ
וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ. כִּי כָל פֶּה לְךָ
יוֹדֶה וְכָל לָשׁוֹן לְךָ תִּשָּׁבַע וְכָל בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה וְכָל לְבָבוֹת
יִרְאוּךָ וְכָל קֶרֶב וְכִלְיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ. כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב: כָּל עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה יְיָ מִי
כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹזְלוֹ. מִי יִדְמֶה לָּךְ וּמִי יִשְׁוֶה לָּךְ וּמִי
יַעֲרֹךְ לָךְ. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ. נְהַלֶּלְךָ וְנְשַׁבֵּחַךְ וּנְפָאֶרְךָ
וּנְבָרֵךְ אֶת שֵׁם קָדְשֶׁךָ כָּאָמוּר: לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ.

הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ, הַגָּדוֹל בְּכְבוֹד שְׁמֶךָ, הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ, הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא.

שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ, וְכָתוּב: רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ לַיְּשָׁרִים נָאוָה תְּהִלָּה בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְרוֹמָם וּבְשִׂפְתֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ, וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדָּשׁ וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלָּל.

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ, לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס, עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ.

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ, הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וְשֶׁבַח, הַלֵּל וְזִמְרָה, עֹז וּמִמְשָׁלָה, נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה, תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת, קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל.

יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ וְצַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ, וְעַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, כֻּלָּם בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ אֶת שֵׁם כְּבוֹדֶךָ, כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָעִים לְזַמֵּר, וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן.

וְשׁוֹתִים בְּהַסִּיבַּת שְׂמֹאל

ברוך
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
בורא פרי הגפן

אתה יי אלהינו מלך העולם על הגפן ועל פרי
הגפן ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה
ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכל מפריה
ולשבע מטובה רחם נא יי אלהינו על ישראל
עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך
ועל מזבחך ועל היכלך ובנה ירושלים עיר
הקדש במהרה בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו
בבנינה ונאכל מפריה ונשבע מטובה ונברכך
עליה בקדשה ובטהרה ורצה והחליצנו ביום
השבת הזה ושמחנו ביום חג המצות הזה כי אתה
יי טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי
הגפן · ברוך אתה יי על הארץ ועל פרי הגפן ·

נרצה

חֵסֶל סִדּוּר פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ
כְּכָל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ.
כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסַדֵּר אוֹתוֹ
כֵּן נִזְכֶּה לַעֲשׂוֹתוֹ.
זֶךְ שׁוֹכֵן מְעוֹנָה,
קוֹמֵם קְהַל עֲדַת מִי מָנָה,
בְּקָרוֹב נְהַל נִטְעֵי כְנָה,
פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרִנָּה.

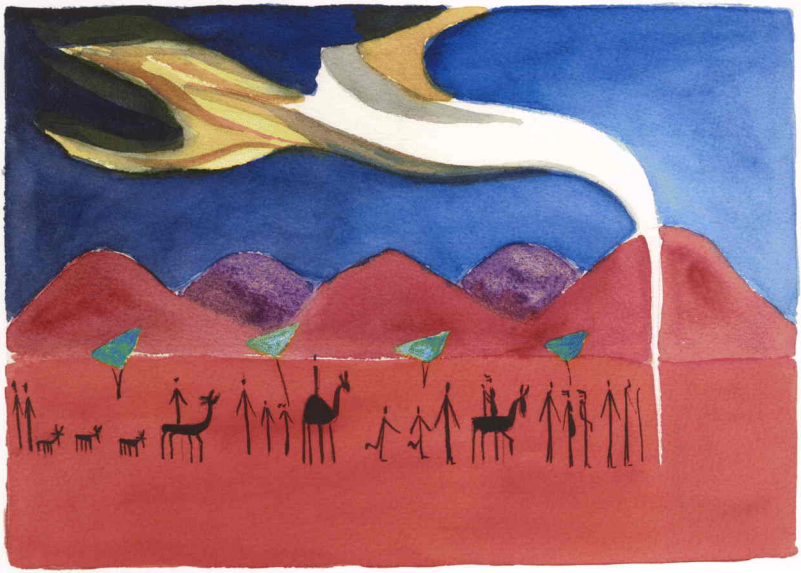

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה׃

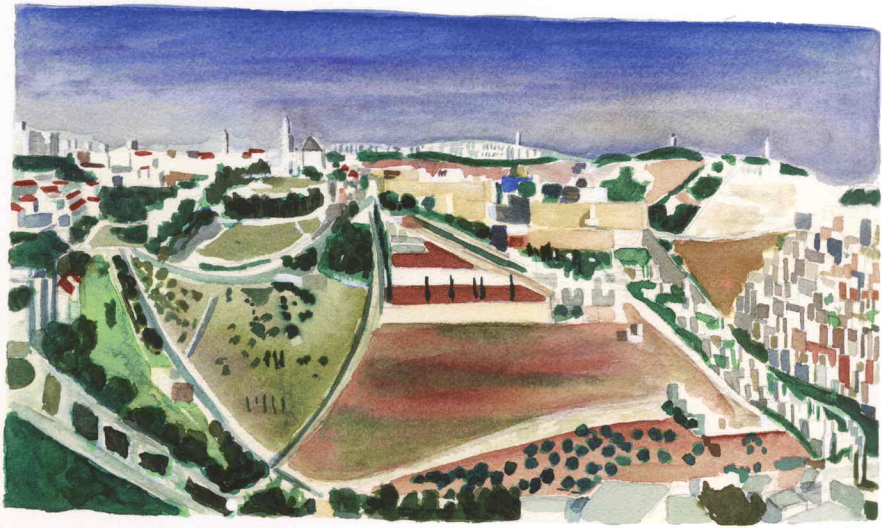

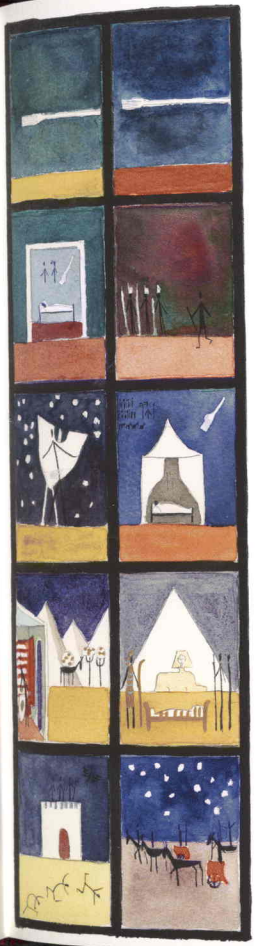

וּבְכֵן וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה

אַז רב נִסִּים הִפְלֵאתָ בַּלַּיְלָה,
בְּרֹאשׁ אַשְׁמוֹרֶת זֶה הַלַּיְלָה,
גַּר צֶדֶק נִצַּחְתּוֹ כְּנֶחֱלַק לוֹ לַיְלָה,
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה.

דַּנְתָּ מֶלֶךְ גְּרַר בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה,
הִפְחַדְתָּ אֲרַמִּי בְּאֶמֶשׁ לַיְלָה,
וַיָּשַׂר יִשְׂרָאֵל לְמַלְאָךְ וַיּוּכַל לוֹ לַיְלָה,
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה.

זֶרַע בְּכוֹרֵי פַּתְרוֹס מַחַצְתָּ בַּחֲצִי הַלַּיְלָה,
חִילָם לֹא מָצְאוּ בְּקוּמָם בַּלַּיְלָה,
טִיסַת נְגִיד חֲרוֹשֶׁת סִלִּיתָ בְּכוֹכְבֵי לַיְלָה,
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה.

יַעַץ מְחָרֵף לְנוֹפֵף אִוּוּי הוֹבַשְׁתָּ פְּגָרָיו בַּלַּיְלָה,
כָּרַע בַּל וּמַצָּבוֹ בְּאִישׁוֹן לַיְלָה,

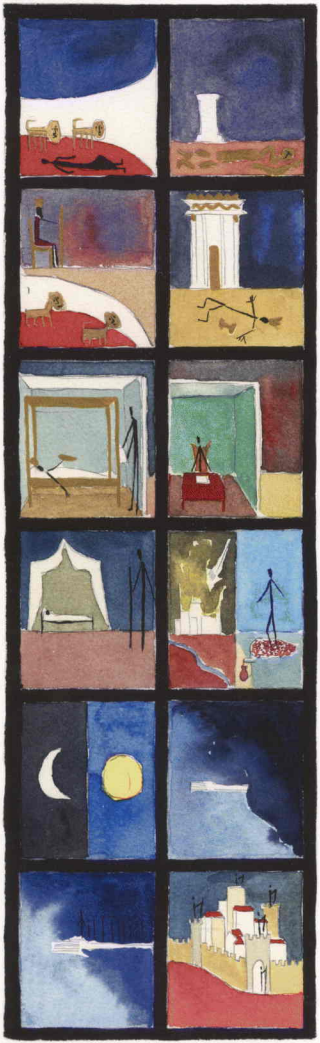

לְאִישׁ חֲמוּדוֹת נִגְלָה רָז חֲזוֹת לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצִי הַלַּיְלָה.

מִשְׁתַּכֵּר בִּכְלֵי קוֹדֶשׁ נֶהֱרַג בּוֹ בַּלַּיְלָה,
נוֹשַׁע מִבּוֹר אֲרָיוֹת פּוֹתֵר בִּעֲתוּתֵי לַיְלָה,
שִׂנְאָה נָטַר אֲגָגִי וְכָתַב סְפָרִים בַּלַּיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצִי הַלַּיְלָה.

עוֹרַרְתָּ נִצְחֲךָ עָלָיו בְּנֶדֶד שְׁנַת לַיְלָה,
פּוֹרֵה תִּדְרוֹךְ לְשׁוֹמֵר מַה מִּלַּיְלָה,
צָרַח כַּשּׁוֹמֵר וְשָׁח אַתָּא בֹקֶר וְגַם לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצִי הַלַּיְלָה.

קָרַב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה,
רַם הוֹדַע כִּי לְךָ הַיּוֹם אַף לְךָ הַלַּיְלָה,
שׁוֹמְרִים הַפְקֵד לְעִירְךָ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה,
תָּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֶשְׁכַת לַיְלָה,
וַיְהִי בַחֲצִי הַלַּיְלָה.

וּבְכֵן וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח

אִמֵּץ גְּבוּרוֹתֶיךָ הִפְלֵאתָ בַּפֶּסַח,
בְּרֹאשׁ כָּל מוֹעֲדוֹת נִשְּׂאתָ פֶּסַח,
גָּלִיתָ לְאֶזְרְחִי חֲצוֹת לֵיל פֶּסַח,
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח.

דַּלְתָּיו דָּפַקְתָּ כְּחוֹם הַיּוֹם בַּפֶּסַח,
הִסְעִיד נוֹצְצִים עֻגּוֹת מַצּוֹת בַּפֶּסַח,
וְאֶל הַבָּקָר רָץ זֵכֶר לְשׁוֹר עֲרֶךְ פֶּסַח,
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח.

זוֹעֲמוּ סְדוֹמִים וְלוֹהֲטוּ בָּאֵשׁ בַּפֶּסַח,
חָלַץ לוֹט מֵהֶם וּמַצּוֹת אָפָה בְּקֵץ פֶּסַח,
טְאָטְאַת אַדְמַת מוֹף וְנוֹף בְּעָבְרְךָ בַּפֶּסַח,
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח.

זֵה רֹאשׁ כָּל אוֹן מָחַצְתָּ בְּלֵיל שְׁמוֹר פֶּסַח,
כַּבִּיר עַל כֵּן בְּכוֹר פִּסַּחְתָּ בְּדַם פֶּסַח,

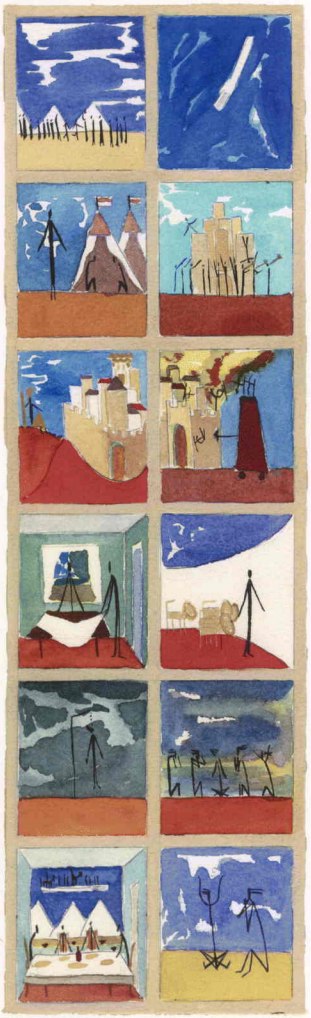

לְבִלְתִּי תֵּת מַשְׁחִית לָבֹא בִּפְתָחַי בַּפֶּסַח
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח׃

מְסֻגֶּרֶת סֻגָּרָה בְּעִתּוֹתֵי פֶּסַח,
נִשְׁמְדָה מִדְיָן בִּצְלִיל שְׂעוֹרֵי עוֹמֶר פֶּסַח,
שׁוֹרְפוּ מִשְׁמַנֵּי פּוּל וְלוּד בִּיקַד יְקוֹד פֶּסַח,
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח׃

עוֹד הַיּוֹם בְּנוֹב לַעֲמוֹד עַד גָּעָה עוֹנַת פֶּסַח,
פַּס יַד כַּתְּבָה לְקַעֲקַע צוּל בַּפֶּסַח,
צָפָה הַצַּפִּית עֲרוֹךְ הַשֻּׁלְחָן בַּפֶּסַח,
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח׃

קָהַל כִּנְסָה הֲדַסָּה צוֹם לְשַׁלֵּשׁ בַּפֶּסַח,
רֹאשׁ מִבֵּית רֶשַׁע מַחַצְתָּ בְּעֵץ חֲמִשִּׁים בַּפֶּסַח,
שְׁתֵּי אֵלֶּה רֶגַע תָּבִיא לְעוֹצִית בַּפֶּסַח,
תָּעוֹז יָדְךָ וְתָרוּם יְמִינְךָ כְּלֵיל הִתְקַדֵּשׁ חַג פֶּסַח,
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח׃

כִּי לוֹ נָאֶה כִּי לוֹ יָאֶה

אַדִּיר בְּמִלּוּכָה, בָּחוּר כַּהֲלָכָה, גְּדוּדָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לְךָ וּלְךָ, לְךָ כִּי לְךָ, לְךָ אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה. כִּי לוֹ נָאֶה, כִּי לוֹ יָאֶה.

דָּגוּל בְּמִלּוּכָה, הָדוּר כַּהֲלָכָה, וַתִּיקָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לְךָ וּלְךָ, לְךָ כִּי לְךָ, לְךָ אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַّמְלָכָה. כִּי לוֹ נָאֶה, כִּי לוֹ יָאֶה.

זַכַּאי בְּמִלּוּכָה, חָסִין כַּהֲלָכָה, טַפְסְרָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לְךָ וּלְךָ, לְךָ כִּי לְךָ, לְךָ אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה. כִּי לוֹ נָאֶה, כִּי לוֹ יָאֶה.

יָחִיד בְּמִלּוּכָה, כַּבִּיר כַּהֲלָכָה, לְמוּדָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לְךָ וּלְךָ, לְךָ כִּי לְךָ, לְךָ אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה. כִּי לוֹ נָאֶה, כִּי לוֹ יָאֶה.

מֶלֶךְ בְּמִלּוּכָה, נוֹרָא כַּהֲלָכָה, סְבִיבָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לְךָ וּלְךָ, לְךָ כִּי לְךָ, לְךָ אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה. כִּי לוֹ נָאֶה, כִּי לוֹ יָאֶה.

עָנִיו בְּמִלּוּכָה, פּוֹדֶה כַּהֲלָכָה, צַדִּיקָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לְךָ וּלְךָ, לְךָ כִּי לְךָ, לְךָ אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה. כִּי לוֹ נָאֶה, כִּי לוֹ יָאֶה.

קָדוֹשׁ בְּמִלּוּכָה, רַחוּם כַּהֲלָכָה, שִׁנְאַנָּיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לְךָ וּלְךָ, לְךָ כִּי לְךָ, לְךָ אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה. כִּי לוֹ נָאֶה, כִּי לוֹ יָאֶה.

תַּקִּיף בְּמִלּוּכָה, תּוֹמֵךְ כַּהֲלָכָה, תְּמִימָיו יֹאמְרוּ לוֹ:
לְךָ וּלְךָ, לְךָ כִּי לְךָ, לְךָ אַף לְךָ, לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה. כִּי לוֹ נָאֶה, כִּי לוֹ יָאֶה.

אַדִּיר הוּא

יִבְנֶה בֵיתוֹ בְּקָרוֹב· בִּמְהֵרָה בִּמְהֵרָה בִּימֵינוּ בְּקָרוֹב·
אֵל בְּנֵה אֵל בְּנֵה בְּנֵה בֵיתְךָ בְּקָרוֹב·

בָּחוּר הוּא גָּדוֹל הוּא דָּגוּל הוּא יִבְנֶה בֵיתוֹ בְּקָרוֹב·
בִּמְהֵרָה בִּמְהֵרָה בִּימֵינוּ בְּקָרוֹב·
אֵל בְּנֵה אֵל בְּנֵה בְּנֵה בֵיתְךָ בְּקָרוֹב·

הֲדוּר הוּא וָתִיק הוּא זַכַּאי הוּא חָסִיד הוּא יִבְנֶה בֵיתוֹ
בְּקָרוֹב· בִּמְהֵרָה בִּמְהֵרָה בִּימֵינוּ בְּקָרוֹב·
אֵל בְּנֵה אֵל בְּנֵה בְּנֵה בֵיתְךָ בְּקָרוֹב·

טָהוֹר הוּא יָחִיד הוּא כַּבִּיר הוּא לָמוּד הוּא מֶלֶךְ הוּא
נוֹרָא הוּא סַגִּיב הוּא עָזּוּז הוּא פּוֹדֶה הוּא צַדִּיק הוּא
יִבְנֶה בֵיתוֹ בְּקָרוֹב· בִּמְהֵרָה בִּמְהֵרָה בִּימֵינוּ בְּקָרוֹב·
אֵל בְּנֵה אֵל בְּנֵה בְּנֵה בֵיתְךָ בְּקָרוֹב·

קָדוֹשׁ הוּא רַחוּם הוּא שַׁדַּי הוּא תַּקִּיף הוּא יִבְנֶה בֵיתוֹ
בְּקָרוֹב· בִּמְהֵרָה בִּמְהֵרָה בִּימֵינוּ בְּקָרוֹב·
אֵל בְּנֵה אֵל בְּנֵה בְּנֵה בֵיתְךָ בְּקָרוֹב·

אחד

מִי יוֹדֵעַ? אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

שְׁנַיִם מִי יוֹדֵעַ? שְׁנַיִם אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

שְׁלֹשָׁה מִי יוֹדֵעַ? שְׁלֹשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

אַרְבַּע מִי יוֹדֵעַ? אַרְבַּע אֲנִי יוֹדֵעַ. אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

חֲמִשָּׁה מִי יוֹדֵעַ? חֲמִשָּׁה אֲנִי יוֹדֵעַ. חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תּוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

שִׁשָּׁה מִי יוֹדֵעַ? שִׁשָּׁה אֲנִי יוֹדֵעַ. שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תּוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

שִׁבְעָה מִי יוֹדֵעַ? שִׁבְעָה אֲנִי יוֹדֵעַ. שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבָּתָא, שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

שְׁמוֹנָה מִי יוֹדֵעַ? שְׁמוֹנָה אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה, שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבָּתָא, שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

תִּשְׁעָה מִי יוֹדֵעַ? תִּשְׁעָה אֲנִי יוֹדֵעַ. תִּשְׁעָה יַרְחֵי לֵידָה, שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה, שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבָּתָא, שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

עֲשָׂרָה מִי יוֹדֵעַ? עֲשָׂרָה אֲנִי יוֹדֵעַ. עֲשָׂרָה דִּבְרַיָּא, תִּשְׁעָה יַרְחֵי לֵידָה, שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה, שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבָּתָא, שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

אחד עשר מי יודע? אחד עשר אני יודע: אחד עשר כוכביא, עשרה דברייא, תשעה ירחי לידה, שמונה ימי מילה, שבעה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חמשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לוחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ.

שנים עשר מי יודע? שנים עשר אני יודע: שנים עשר שבטיא, אחד עשר כוכביא, עשרה דברייא, תשעה ירחי לידה, שמונה ימי מילה, שבעה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חמשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לוחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ.

שלשה עשר מי יודע? שלשה עשר אני יודע: שלשה עשר מדיא, שנים עשר שבטיא, אחד עשר כוכביא, עשרה דברייא, תשעה ירחי לידה, שמונה ימי מילה, שבעה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חמשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לוחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ.

שרה

חַד גַּדְיָא,

חַד גַּדְיָא· דְּזַבִּין אַבָּא בְּתְרֵי זוּזֵי, חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא·

וְאָתָא שׁוּנְרָא וְאָכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתְרֵי זוּזֵי
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא·

וְאָתָא כַּלְבָּא וְנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא
בְּתְרֵי זוּזֵי, חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא·

וְאָתָא חוּטְרָא וְהִכָּה לְכַלְבָּא, דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה
לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתְרֵי זוּזֵי, חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא·

וְאָתָא נוּרָא וְשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכַלְבָּא, דְּנָשַׁךְ
לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתְרֵי זוּזֵי, חַד
גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא·

וְאָתָא מַיָּא וְכָבָה לְנוּרָא, דְּשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְּהַכָּה לְכַלְבָּא, דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי, חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאָתָא תּוֹרָא וְשָׁתָה לְמַיָּא, דְּכָבָה לְנוּרָא, דְּשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְּהַכָּה לְכַלְבָּא, דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי, חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאָתָא הַשּׁוֹחֵט וְשָׁחַט לְתוֹרָא, דְּשָׁתָה לְמַיָּא, דְּכָבָה לְנוּרָא, דְּשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְּהַכָּה לְכַלְבָּא, דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי, חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאָתָא מַלְאַךְ הַמָּוֶת וְשָׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְּשָׁחַט לְתוֹרָא, דְּשָׁתָה לְמַיָּא, דְּכָבָה לְנוּרָא, דְּשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְּהַכָּה לְכַלְבָּא, דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי, חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

וְאַתָּא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא

וְשַׁחַט לְמַלְאַךְ הַמָּוֶת, דְּשַׁחַט לְשׁוֹחֵט,
דְּשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשָׁתָה לְמַיָּא, דְּכָבָה
לְנוּרָא, דְּשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה
לְכַלְבָּא, דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה
לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי,
חַד גַּדְיָא, חַד גַּדְיָא.

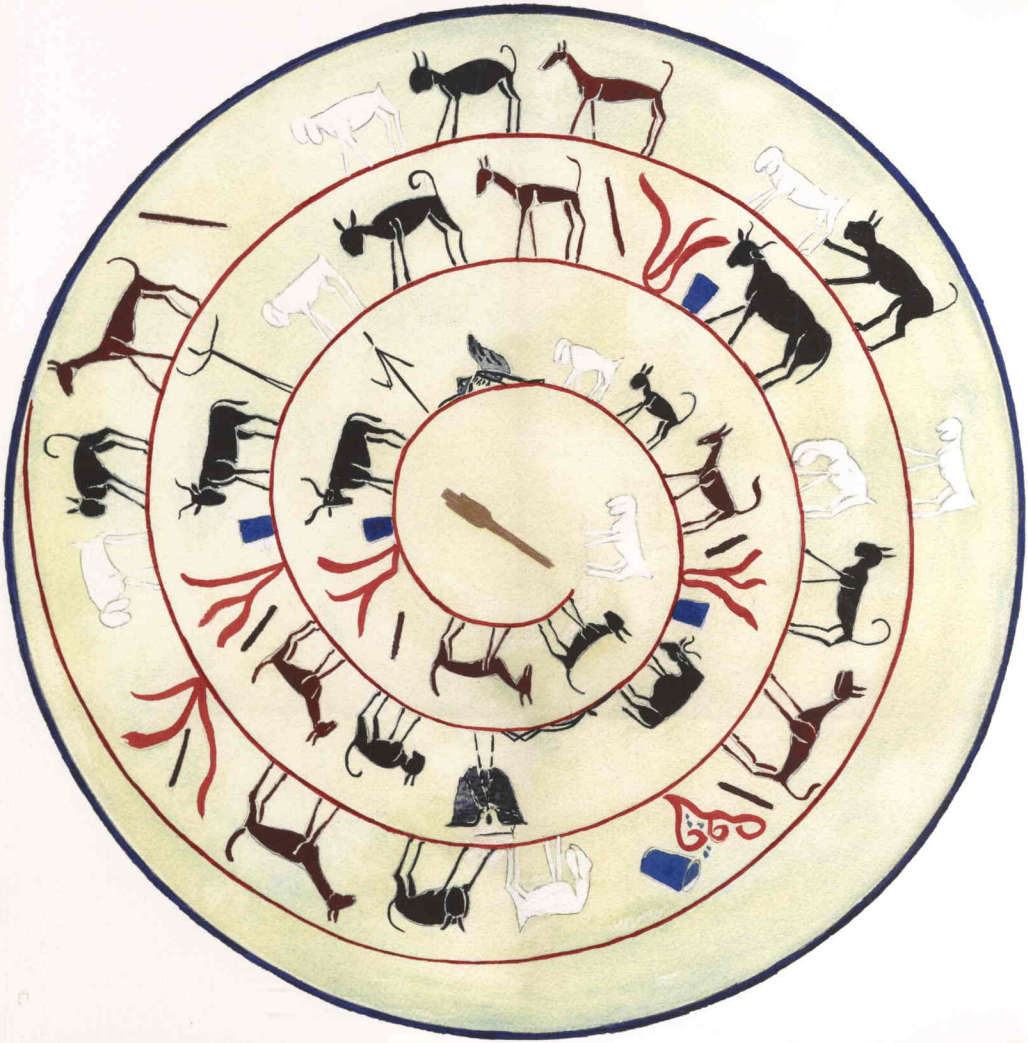

2009408167

AMED
Hebr
Cage

BM 674
.643
.M67
2003
Copy 1

LC Control Number

2009 408167

LIBRARY OF CONGRESS

0 028 535 571 0